

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

***Nasreddin Hoca'dan
Hikayeler***

Muhammet Yıldız

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	9
<i>Kazan Doğurdu</i>	13
<i>Ayağını Sıcak Tut</i>	14
<i>Kavuşun Kerameti</i>	14
<i>Dünyanın Dengesi</i>	16
<i>Ağızları Torba Değil ki Büzesin</i>	16
<i>Al Elimi</i>	18
<i>Bunun Suyu Nereden Gelir?</i>	20
<i>Büyük Hatalar</i>	21
<i>Cimri</i>	22
<i>Çorbanın Kokusu</i>	22
<i>Deli Deli Aktığın İçin, Ağzını Tıkıyorlar</i>	24

<i>Dünya Kaç Kulaç</i>	24
<i>Eşek Atla Gidiyor</i>	25
<i>Güvercin</i>	26
<i>Hamam Parası</i>	27
<i>Kırk Yıllık Sirke</i>	27
<i>Hangi Taraf</i>	28
<i>Kabahat Yalnız Bizde mi?</i>	29
<i>Kuvvetim Yine Aynı</i>	29
<i>Önceden Yerde İdim</i>	30
<i>Uykusuz musun, Susuz musun?</i>	31
<i>Ya Yalancı Şahitliği Bırak</i>	31
<i>İşe Yarar Bir Şey Bulursa</i>	33
<i>Devenin Kanadı</i>	33
<i>Vade Verebilirim</i>	34
<i>Eski Ay'ı Ne Yaparlar</i>	35
<i>Ağız Tadiyla Yiyemeyeceksin</i>	36
<i>Evdeki Patırtı</i>	37
<i>Ağaçtan Öteye Yol Var</i>	37
<i>Ay mı Faydalı Güneş mi?</i>	39
<i>Ya Secdeye Kapanırsa</i>	39
<i>Onun Üstü Bizden Kirli</i>	40
<i>Heybemi Bulun</i>	41
<i>Ben Bu Mezarın Ölüsüyüm</i>	41
<i>Suyun İyisi</i>	42

<i>Hangisi Daha Acı</i>	42
<i>Cennetle Cehennem Dolunca</i>	43
<i>Deniz Tükendi</i>	43
<i>Minare</i>	44
<i>Kuyruk Koparsa</i>	45
<i>Un Helvası</i>	46
<i>Aşağı Bir İniver</i>	47
<i>Onu Bana Sorun</i>	48
<i>Evin Altı Üstüne Gelir</i>	49
<i>Balıklar Kokmasın Diye</i>	50
<i>İşin Yarısında</i>	51
<i>Allah Ümit Etmediği Yerden Verir</i>	51
<i>Hırsız Sığır</i>	52
<i>Turşucu Kim?</i>	54
<i>Veresiye Zeytin</i>	56
<i>Allah'ın Taksimi</i>	57
<i>Bir Kişi Eksik Ödersiniz</i>	59
<i>Ben de Onu Düşünüyordum</i>	60
<i>Kuş Tüyü Yatak Yerine Pide</i>	61
<i>Hazret-i İsa Ne Yiyip Ne İçer?</i>	62
<i>Yağla Pirinç Olsaydı</i>	62
<i>Niçin Ters Bindin?</i>	63
<i>Ölme Eşğim</i>	65
<i>Katır Nereye Giderse</i>	65

<i>Horozsuz Tavuk Olur mu?</i>	66
<i>At Nalı Uğur Getirir mi?</i>	67
<i>Adam Olmanın Şartı</i>	68
<i>Öbür Kapıdan Çıktım</i>	69
<i>Canı Üzüm İstemiş</i>	70
<i>Bana Ne, Sana Ne!</i>	71
<i>Başını Pencerede Unutmasın</i>	72
<i>Kaçan Uyku Nasıl Yakalanır?</i>	73
<i>Allah'ın Rahmetinden Kaçılır mı?</i>	74
<i>Ceviz ve Kabak</i>	75
<i>Herkes Haklı</i>	76
<i>Kedi Nerede?</i>	77
<i>Hırsızlarla Hoca</i>	78
<i>Ya Tutarsa!</i>	79

TAKDİM

Sekizinci asırdan itibaren yazılı olarak başlayan kültür ve medeniyetimiz çok zengin ve köklü bir geçmişe sahiptir. Bu geçmişi binlerce âlimin şifahi ve yazılı eserleri süslemektedir. Bunlardan biri de büyük bir veli ve nüktedan Nasreddin Hoca'dır. 1208'de Selçuklular zamanında Sivrihisar'a bağlı Hortu köyünde dünyaya gelen Nasreddin Hoca'nın babası köyün imamı Abdullah Efendi, annesi de yine aynı köyden Sıdika Hatun'dur. İlk babasından, ardından Sivrihisar ve Konya medreselerinde ilim tahsil etmiştir. Tahsilinden sonra babasının yerinde imamlık yapmıştır.

Nasreddin Hoca 1237'de imamlığını Mehmed adlı birisine bırakarak Akşehir'e gitmiş ve bir ara Akşehir'de kadılık da yapmıştır. Nasreddin Hoca, 1284'te Akşehir'de vefat etmiştir. Türbesi Akşehir'dedir.

Büyük bir âlim olan bu zâtın ismi asırlar boyunca unutulmamış, latifeleri nesilden nesile aktararak günümüze kadar ulaşmıştır. Osmanlı devrinde Hoca'nın neslinden gelenlere türbedarlık vazifesi tevcih edilmiştir. Nasreddin Hoca'nın türbesi Osmanlı padişahları tarafından zaman zaman tamir edilmiş ve en son Sultan İkinci Abdülhamid Han tarafından tamir edilmiş, girişine bir de kitabe konulmuştur.

Müslüman Türk halkının, dini inancı ve gelenekleriyle bağdaşmayan kaba ve gayri ahlakî hikayelerle Nasreddin Hoca'nın hiçbir alakası yoktur. Zira Nasreddin Hoca'nın nükteleri güldürürken düşündürücü ve öğreticidir.

Nasreddin Hoca'dan söz eden en eski yazma eser olan *Saltuknâme*'de (885/1480) iki nükte, Hüseyin'in *Hikâyât-ı Kitâb-ı Nasreddin*'de (979/1571) ise kırk üç nükte vardır. Nasreddin Hoca latifelerinin resimli ilk baskısı, *Letâif-i Nasreddin* adıyla 1883'te Mehmet Tefik (Çaylak) tarafından yayınlanmıştır. M. Fuad Köprülü, Nasreddin Hoca'nın elli fıkrasını hece vezniyle, Orhan Veli yetmiş fıkrayı serbest vezinle manzum olarak yayınlanmıştır.

Hoca'nın ünü zamanla bütün dünyaya yayılmış ve UNESCO, 1996 yılını "Dünya Nasreddin Hoca Yılı" olarak ilan etmiştir. Her sene temmuz ayında Akşehir'de "Nasreddin Hoca Şenlikleri" de düzenlenmektedir.

Muhammet YILDIZ

**NASREDDİN HOCA'DAN
HİKAYELER**

